

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Mater Amoris Et Doloris

Ginther, Anton

Augustæ Vindelicorum, 1711

VD18 15312348

Consideratio XXV. Mater Dolorosa cum Christo in horto orante orabat, cum agonizante agonizabat. Emblema. Torcular, in quo SS. Cor Jesu & Mariæ simul torquentur cum lemmate: Nec mors separabit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47286](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47286)

CONSIDERATIO XXV.

Mater Dolorosa cum Christo in horto orante orabat, cum agonizante agonizabat.

Anxiatus est in me Spiritus meus, in me turbatum est Cor meum. Psal. 142. 4.

Isaïas Prophetarum Princeps adedè planè & clarè de Christi passione scripsit, ut non Prophe- *Vide Isa. 53.*
 tam agere videatur; inter alia etiam de hoc mitissimò
 Redemptore nostro vaticinatus est: *Torcular calcavi so-* *Isa. 63. 9.*
lus, & de gentibus non est vir mecum. Per quod torcular juxta commu-
 nissimam rectè cruenta ejus passio designata est, ita Cornelius hic:
Passio fuit torcular Christi, quo ejus Sanguis expressus fuit. Sed & dolo-
 rosa. rosis.

Cc

rosissimæ Matri passio Dominica torcular exitit, dum purissimum Cor illius ita torfit, ita pressit, ut in abundantissimas, imò sanguineas stillârit lacrymas: O dirum torcular, exclamat Mallonius, quod externa Filij membra, internum Matris Cor ita comprimit, ut inde sanguinem, hinc lacrymas inde mortem, hinc mortis agones extorqueat. Finge pro Symbolo torcular, in quo Sacratissimum Cor JESU & MARIÆ torquentur, cum epigrapha inscripta:

Mallon. de
S. Sind. c. 7.
fol. 99.

Cogit in unum.

Ita est: Cogit in unum, COR enim JESU & MARIÆ COR unum fuit, audiamus verba dolorosæ Matris ad S. Birgittam: Propterea, inquit, cum nasceretur ex me (Filius meus) sensi ego, quòd quasi dimidium Cor meum nasceretur, & exiret ex me; & cum ipse pateretur, sensi, quòd quasi Cor meum patiebatur; licet enim illud, quòd dimidium est extra, & dimidium intra, & si illud pungitur, quòd est extra, equè sentit dolorem, quòd est intus. Sic ego cum flagellaretur, & pungeretur filius meus, quasi Cor meum flagellabatur, & pungebatur. Ego sui ei propinquior in passione, nec separabar ab eo. Ego stabam vicinior cruci ejus, & sicut hoc gravius pungit, quòd vicinior est cordi, sic dolor ejus gravior præ ceteris erat mihi; cumque respexisset ad me de cruce, & ego ad eum, tunc de oculis meis quasi de venis lacrymæ exibant; & cum ipse me cerneret, in tantum amaricabatur de dolore meo, quòd omnis dolor vulnerum suorum quasi sopitus erat præ dolore meo, quem in me videbat. Propterea audacter dico, quòd dolor ejus erat dolor meus, quia Cor ejus erat Cor meum: Ideo filia mea, cogita qualis eram in morte Filij mei, & non erit tibi grave relinquere mundum. Hucusque dolorosa Mater ad Divam Birgittam; ex quibus verbis satis luculenter apparet, sub eodem cruento passionis torculari & piensimum COR Virginis cum CORDE Filij fuisse compressum.

Lib. 1. Re-
vel. S. Bir-
gitt.

Audiamus rursum verba Prophetæ in persona Christi loquentis: Torcular calcavi solus, & de gentibus non est vir mecum. Supra quod pereleganter Richardus de S. Victore: Verum, inquit, est Domine, quòd non est vir tecum, sed mulier una est tecum, quæ omnia vulnera, quæ tu suscepisti in corpore, suscepit in Corde; & sicut lancea militis perforavit latus tuum, ita gladius doloris ejus animam pertransivit, & eo majori ac vehementiori cum dolore, quia dilectissimo Filio super omnia unice dilecto in passione ferè ubique locorum, quoad fieri poterit, præsens adstitit; ita Didacus Stella: Ostenditur, inquit, magnum fuisse

Isa. 63. 3.
Rich. de S.
Vict. l. 1. de
Laud. Virg.
c. 5.

Didac. Stel-
la in Lucam.

eius dolorem ex presentia Christi patientis; obiectum enim presens fortius movet potentiam, quam absens.

2. His præmissis, & consideratis considerandis, quæritur, an dolorosissima Virgo & Mater etiam in monte Olivario cum Christo orante & agonizante præsens fuerit? Observa hinc prudens Lector; venit Christus in villam *Gethsemani*, ubi cruentum initium dedit passioni; *Matt. 26. 36.* Gethsemani autem, prout eleganter advertit Alphonsus Salmeron, *Salmer. To. 10. tr. 10.* secundum primam Syllabam Geth significat in Hebraico *Torcular*, & Scemen *oleum*, quia in illo loco ob olivarum copiam torcular erat collocatum non uvarum, sed olivarum, ad quod Christus discipulos suos sedere iussit: *Sedete hic.* Vidit ergo Isaias Propheta in spiritu hinc *Matt. 26. 36.* Christum præsentem præ filiis quidem hominum formâ speciosum, sed mox à sudore sanguineo vestimentis sordidis ac recenti cruore aspersis, amictum, proinde eum interrogavit: *Quare rubrum est indumentum tuum, sicut calcantium in torculari?* Et respondit: *Torcular calcavi solus, &c.* Hoc est: Non in cruce duntaxat, sed & in monte Olivario, ad quod primario hinc videtur alluisse Isaias, Christus enim in cruce omnibus erat privatus vestibus, hinc autem eam Vates Divinus sanguinolentis indurum vestibus conspiciatus est: *Quare rubrum est indumentum tuum, & vestimenta tua sicut calcantium in torculari?* Quæritur ergo hinc, an etiam in illo olivarum horto afflictissima Mater præsens, vel saltem non longè ab eo distans fuerit?

Respondet Hieremias Drexelius, Sacratissimam Deiparam eo temporum intervallo, quo Christus in horto ad Patrem oravit, sanguinemque sudavit, in suo cubiculo domi orasse, & Patri Filium ad lacrymosum illud obsequium in cruce altero die consummandum obtulisse. Ita communiter & alij sentiunt, asserentes Virginem tunc in spiritu omnia vidisse, quæ in monte Oliveti cum Filio accidere; si enim quondam DEUS Abrahamo amico & servo suo fidei secretum suum celare non potuit: *Dixitque Dominus: Num celare potero Abraham, quæ gesturus sum?* *Gen. 18. 17.* Quanto minùs hunc sanguineum agonem dulcissimæ Mariæ poterat abscondere? *Enimverò satis credibile est,* inquit Josephus Mansi, *Deiparam eodem tempore certiore factam fuisse de agonia & sudore sanguineo, qui in horto guttatim decurrit in terram.* *Mansi in Bibl. To. 3. 17. 66 disc. 2.*

Juvat hinc quoque audire R. P. Justinum Miechoviensem: *Tametsi* inquit, *illa, cum Filio compassionem suam aspiciabatur, in horto non erat, semper tamen animo & cogitatione ei coherabat, extremasque illius Divini Cordis angustias oculis fidei contuebatur.* *Si Filius mortis metu con-* *Justin. Miechoviens. To. 2 disc. 333.* *sterner-*

sternebatur, illius ipsa morte perterrebat; Filio orante, illam quoque orationi insitisse, & unâ cum Filio dixisse: Pater si possibile est, transeat iste calix à Filio meo; Filio voluntatem suam in voluntatem Patris resignante, & ipsa suam resignabat. Dicens: Fiat voluntas tua. Illo in genua se sua abjiciente, imò in terram procidente, prosternebat & se ipsa. Illo sanguinem sudorem emittente, lacrymas illa sanguineas emittebat. Illo in agone deficiente, & ipsa deficiebat. Cùm ille ab Angelo confortabatur, confortabatur & ipsa; &c.

S. Bonav.
Scim. Div.
amor. p. 1.
c. 3.

Mancin. de
Pass. D. N.
7. C. lib. 3.
dissert. 1.
punct. 1.

3. Alij Doctores existimant & non improbabiler, eandem Sacratissimam Deiparam etiam in ipso monte Olivario huic primæ sanguinolentæ videmæ fuisse præsentem; ita S. Bonaventura hanc afflictissimam Virginem sub acerbissimæ passionis exordio cum Filio patiente versantem alloquitur: Revertere Domina ad locum pristinum, ne cum percussione Pastoris te etiam amittamus, ut non unâ horâ utriusque privemur regimine. Cui adjungo recentiorum Leopoldum Mancinum è Societate JESU, qui hac quæstione benè ponderatâ, in hanc declinat sententiam, B. Virginem in illo cruento Filij sui agone in orto non animo tantum, sed & corpore fuisse præsentem; in confirmationem hujus oportet propria Auctoris verba in apicum proferre. Evaserat, inquit, illa in montem Calvarie, cur non per eam in montem Oliveti? Stabat juxta crucem, cur non etiam juxta hortum? Videbat Filium, & audiebat affigi cruci; cur eundem non vidisset & capi, ligari, ac duci? Accurrerit ergo Virgo Mater, que etiam nuntio silente, qui omnes hortenses cruciatus retulerat, sui sanguinis, adhuc de terra clamantis, in Filio patiente poterat voces audire. Ibi, ibi vidit tunc illa cælestem Adamum innocens Eva, è paradiso non deliciarum, sed dolorum expulsam. Et quis, oro, dubitet, eam sanguinis de terra clamorem tunc secutam, ubique cruentas notas ore venerabundo fuisse deosculatam, adorâsque in illis Sacramentum Divinitatis? &c.

Jerem. 48.
10.

Ex his circumstantijs maturiore intellectu consideratis, colligepie Lector, pro te sensum moralem. Si JESUS & MARIA in tam acerbis doloribus & angustijs; cur tu vivere vis in delicijs & sæculi voluptatibus? Si illi affecti innumeris contumelijs, cur tu inhias honoribus, & mundi vanitatibus? Si ipsi eò intensius orant, quò majores sunt animi luctantis angustia; cur tu tam tepidè, tam negligenter ad DEUM preces fundis? An ignoras, eum à DEO maledictum, qui opus DEI facit fraudulenter & negligenter? Si illi quæcunque asperissima Divinæ resignant voluntati; Non mea voluntas, sed tua fiat, quomodò

modo tu in rebus adversis te geris? An omnia Divinæ cōmittis ordinationi? Reflechte in te mentem, hīc enim rei torius cardo volvitur, ut in omnibus studeas DEI voluntatem perficere. O Mater amoris & doloris! hanc, quæso, gratiam à Filio tuo nobis exora. Sed pergamus ulteriùs.

4. Elephantibus olim, prout facer habet Machabæorum liber, ostenderunt sanguinem uvæ & mori ad acnendos eos in prælium. *Supra* quod pereleganter Richardus de S. Laurentio: *Elephas, inquit, viso sanguine non timet mori, sed magis acnitur in prælium: Sic B. Virgo viso sanguine Filij sui effuso in cruce, mori cum ipso non timuit, sed magis optavit, & si animam pro ipso non posuit, exposuit tamen, & quod potuit, fecit.* Addit hīc devotissimus Quaresmius; pretiosissimam Virginem etiam ex viso sanguine Filij in horto effuso, tanquam generosam elephantem animatam, eò fortiùs ad cruentum passionis prælium cucurrisse, & ex virtute hujus Divini Sanguinis cum Filio patiente fortiter usque ad finem perseverasse, millies tunc animo ingeminans? *Quis me separabit à Charitate JESU?*

Considerabat nimirum hæc Sacratissima Virgo dilectissimum Filium suum verum illum esse amoris Pelicanum, cujus sanguine & livore sanandus esset mundus: *Effusus est sanguis Medici,* ait D. Augustinus, *& factum est medicamentum phrenetici.* Neque ignorabat ipsum esse verum illum Cypri botrum, olim inter ubera commorantem, sed nunc ut maturum sponte sua, & non impiorum manibus pressum, aut calcibus contritum, rubentem, unde Lemma: *A se ipso liquorem.* Sciebat insuper, illum esse præsignatum per illam electam myrrhæ arborem, quæ sponte, & neque incisa per poros suos primam ubertim distillaret myrrham. O pientissima Domina! cui te comparabo? Rosa tunc eras, roscida effusione lacrymarum dulcis quidem & amabilis, sed & languida & non sine spina. Oliva eras non ampliùs speciosa in campis, sed amara nimis, *quia amaritudine valde replevit te omnipotens.* Luna eras non pulchra, sed pallida, vel ex vultu tuo & lacrymis prælagiens ingentem, ac nimis cruentam tempestatem: *Et tempestas in circuitu tuo valida.* Et tu interim anima mea ex omni parte infirma quid agis? Cur non ad hoc salutare properas lavacrum, ut à tuis saneris infirmitatibus? Noli, ah noli conqueri cum illo Paralytico: *Hominem non habeo, ut, cum turbata fuerit aqua, mittat te in piscinam.* Ecce hīc hominem habes JESUM, & Sacratissimam Matrem ejus dolorosam, hunc, ut te à peccatorum sordibus in hac saluberrima sangu-

guineï sudoris sui piscina abluat, illam, ut pro te JESUM fideliter exoret, atque misericordiam impetret. Quid ergo prohibet baptizari in hoc Jordanis flumine? Et nunquid copiosa apud eum est redemptio? Audi Cassiodorum: *Pretiosus, inquit, ille sanguis fuit tanta virtute ditissimus, ut velut quoddam diluuium salutare orbem terrarum à suis sordibus expurgaret.* Neque vindictam, sed misericordiam clamat ille sanguis: longè mitius, quàm sanguis Abelis loquens: *Accessistis ad sanguinem, melius loquentem, quàm Abel, quia etiam pro transgressoribus fufus pro eorum salute oravit, ut eo notarentur, atque ulticem DEI manum effugerent; hinc dictum fuit: Erit autem sanguis vobis in signum: Videbo sanguinem, & transibo vos: Nec erit in vobis plaga disperdens, quando percussero terram Ægypti.*

¶. Cæterùm miror, quoties mecum vivaciori perpendo intellectu illa Christi in horto Gethsemano agonizantis verba, ad Patrem dicentis, & ingeminantis: *Pater mi, si possibile est, transeat à me calix iste.* Et cur, obsecro, dicis ó mi Domine: *Transeat?* Imò potiùs: *Veniat?* Et nunquid hunc passionis calicem, licet amarissimum jamjam à primo conceptionis tuæ momento avidissimè & ardenti desiderasti amore? *Tunc dixi: Ecce venio; in capite libri scriptum est de me, ut facerem voluntatem tuam?* Cur ergo nunc illum reformidas, atque recusas: *Transeat à me?* En mi Salvator, homo ille Jerichuntinus expectas Samaritanum; ovis perdita suum Pastorem; prodigus Patrem; ægrotus medicum; Patres in limbo Redemptorem, & totus mundus in maligno positus suum Salvatorem; & tu dicis: *Transeat à me calix iste?* Ad quid ergo venisti in mundum?

Suspende iudicium prudens Lector, quare Christus dixit: *Transeat à me calix iste,* ideo factum est, ut naturam suam demonstraret humanam, secundum quam pati necesse erat, humanæ enim naturæ proprium est timere mortem, & quidem mortem tam acerbam, ac longè crudelissimam, qualis erat crucis. Ita S. Bernhardinus: *Uti homo, inquit, dicebat nolle bibere, sed prout ratio superiori obediebat veritati, prompto animo esuriebat, propterea subdit: Veruntamen non sicut ego volo, sed sicut tu vis.* Aliam rationem assignat Cornelius, quia videbat Christus multos suæ passioni futuros esse ingratos, mansuros in peccatis, atque sic æternùm damnandos, & hic, inquit, erat illi dolor maximus, quem hic calicem vocavit: *Transeat à me calix iste.* Alij alias adstruunt rationes, inter quas ad nostrum propositum summo perè mihi placet illa, quam assignat Reverendissimus Episcopus Hebro-

Añ. 8. 36.

Cassiodor. in
Psal. 129.

Hebr. 12. 24.

Exod. 12. 13.

Matt. 26. 34.

Psal. 39. 8.

Luc. 10. 36.

Luc. 15. 4.

Luc. 15. 18.

1. 4. 64. 1.

S. Bernhar-
din. To. 1. S.
55. art. 1.
c. 2.

Hebronensis Fridericus Fornerus, quod afflictissimæ Matris compassio & condolentia Christum super omnia in illo Olivario horto afflixerit, amabat enim eam circa DEUM supra omnes creaturas, quæ vel sunt in cælo, vel in terra, ideo ex ejus condolentia ineffabilem quoque concipiebat dolorem, hinc petijt à Patre: *Transseat à me calix iste.* Quam opinionem pulcherrimè confirmat Doctor Seraphicus: *Rediens, inquit, Christus ad orationem secundò & tertio eundem sermonem oravit,*

Erid. Forn. in Paradis. Malor. Pun. Conc. 21.

S. Bonav. in vita Chr. cap. 75.

Et addidit: Pater si sic decrevisti, ut penitus crucis patibulum subeam, fiat voluntas tua. Sed recomendo tibi dilectissimam Matrem meam, &c. Serva eam amodo. O luctuosus calix! qui sanguinem ex omnibus Christi membris, & amarissimas lacrymas ex oculis dolorosæ Matris expressisti; & quemadmodum abundantes aquæ, quibus in rivo ad tempus interdictus erat exirus, ablato, ac recluso repagulo, sine mora ingenti impetu in subjacentem erumpunt planitiem, eamque copiosissimè irrigant: Sic Divinissimus Sanguis, qui interim ad mœstissimum COR JESU confluebat, ut illi, prout in gravi mœrore & agone fieri assolet, suppetias ferret, audita Patris voluntate, & Angeli confortatione adjecta, vehementissimo impetu ex patefactis omnibus poris erupit: *Et factus est sudor ejus, sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram.* O Domine JESU! ô Mater amoris & doloris! etiam unicam stillam pro anima mea miserissima; atque tunc præferim, quando in supremo illo agone cum tota æternitate erit decertatura: *Veniat sanguis tuus super me.*

Luc. 22. 44.

Matt. 27. 35.

6. De Elia recensent Sacræ Litteræ, quod furorem impiæ Jezabelis declinans ad desertum fugerit, ubi sedens subter unam Juniperum, & præ mœrore animi ferè contabescens ab Angelo mirè confortatus est: *Et ecce Angelus Domini tetigit eum, & dixit illi: Surge & comede, grandis enim tibi restat via.*

3. Reg. 19. 4.

O piensissima Mater! ad quid ista enarro? Typus iste in tuo Filio expletus est, cum enim à facie impiæ Synagogæ, quæ per Jezabellem adumbrata fuit, ad clivum Olivarum contenderet, ut ibidem pro more suo de nocte orationi instaret, priusquam morti traderetur, ab Angelo confortatus est: *Apparuit autem illi Angelus de cælo, confortans eum.* Sed quid dixit ille Angelus? Credo, quod per priorem ad aures Eliæ intimatum fuit: *Surge, & comede, grandis enim tibi restat via.*

Luc. 22. 43.

O mœstissima Domina! venio ad te durus nuntius: amantissimo Filio tuo & tibi adhuc grandis restat via: *Surge & comede.* Enimverò comedit prior Filius tuus non panem subcinericium, sed Evcharisticum,

cum,

*Vide R. P.
Paul. Barry
S. J. in An-
no Mariano
apud me
fol. 68.*

cum, ex quo confortatus hanc grandem luctam ingressus est. Comedisti & tu ô Domina (ita censent cum Metaphraсте gravissimi Doctores Albertus M. Salazar, Suarez, Canisius, Christophorus de Castro & alij, asserentes, hanc Sacratissimam Deiparam omnium primam in ultima coena in conclavi separato, jubente Christo, per S. Petrum hoc Divinissimo Epulo esse refectam, & prout observat Paulus Barry, *adversus extremum mœrorem, in Servatoris sibi unice chari captivitate cruciatibus ac morte paulò post oriturum*) ô Domina! quia ergo hoc Eucharistico pane, cor hominis confirmante, confortata es, para te ad luctam heu nimis luctuosam & cruentam, *grandis enim tibi*, & Filio tuo adhuc *restat via*. A monte Oliveti ad torrentem Cedron, de quo Filius tuus in via biber. A torrente ad Annæ palatium, ubi Dilectus gravissimâ alapâ percutietur. A palatio Annæ ad Caipham, ubi à Petro negabitur. A Caipha ad Concilium Senedricum, in quo reus mortis declarabitur. A Concilio hoc iniquissimo ad Romanum Præsidentem, ubi à falsis testibus accusabitur. A Pilato ad Herodem, ubi dementis instar albâ veste illuderetur. Ab Herode rursus ad prætorium Pilati, ubi Barrabæ parricidæ postponeretur, flagellabitur, spinis coronabitur, & ad mortem crucis condemnabitur. Tandem ab hoc prætorio ad montem Golgothæum, ubi Agnus ille Divinus & Paschalis non tantùm pro peccatis suæ gentis, sed etiam pro univerforum salute in ara crucis, te ô dolorosissima Mater! præsentem & videntem, immolabitur. O Domina; *quàm grandis adhuc tibi restat via?* O pulcherrima mulierum! ô tristissima Noëmi! quàm lacrymabile nimis hoc erit universo orbi spectaculum DEUM videre & hominem ac Sacratissimam Matrem ejus in tanto supplicio! ô pientissima! in æternum sis benedicta, quæ ut miseriam ac orbitatem nostram refarcires, te unico

CORDE tui privasti solatio, Filiùmque tradidisti in mortem, ut per eum vitam consequeremur æternam: *Benedicta tu.*

Filia à Domino.

CON.